

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

Plats och tid	Digitalt via teams kl. 09:00-16:00
Protokollet omfattar	§§56-63
Beslutande ledamöter	Kenneth Andersson (S) (ordförande) Elmer Eriksson (M) (vice ordförande) Anna Dahlén (V) (2:e vice ordförande) Ingrid Sundman (L) Margareta Gustavsson (S) Elin Segerstedt Söderberg (M) Gunilla Lundström (S)
Ej tjänstgörande ersättare	
Övriga närvarande	Emma Brännström (sekreterare) Gunilla Larsson (strateg) Ann-Sofie Grenholm (utredare) §58 Harriet Boström (controller) §58 Christer Wilhelmsson (områdeschef) §58
Justeringens plats och tid	Digital justering , 2024-12-04
Sekreterare	Emma Brännström
Ordförande	Kenneth Andersson (S)
Justerande	Elmer Eriksson (M)

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

ÄRENDELISTA

- § 56 Justering
- § 57 Fastställande av föredragningslista 2024
- § 58 Informationer 2024
- § 59 Information samråd funktionshinderfrågor
- § 60 Information samråd nationella minoriteter
- § 61 Beredningen för funktionshinder och samverkans aktivitetsplan 2024
- § 62 Enkät – uppföljning av minoritetslagens tillämpning 2023 - 2024
- § 63 Punkter att lyfta i dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

§ 56 Justering

Sammanfattning

Elmer Eriksson (M) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt den 4 december 2024.

Förslag till beslut

Elmer Eriksson (M) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt den 4 december 2024.

Beslut

Elmer Eriksson (M) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt den 4 december 2024.

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

§ 57   **Fastställande av föredragningslista 2024**
HSN 141-2024

Sammanfattning

Föredragningslistan fastställs enligt upprättat förslag.

Förslag till beslut

Föredragningslistan fastställs enligt upprättat förslag.

Beslut

Föredragningslistan fastställs med tillägg av Punkter att lyfta i dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott.

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

§ 58   **Informationer 2024**
HSN 142-2024

Sammanfattning

Ann-Sofie Grenholm, utredare.

Mål och riktlinjer för regionens arbete med nationella minoriteter har beslutats.

På samrådet som hölls med representanter för samerna samrådde man om skyltning på Mariehems Hälsocentral, och på vilket språk man skulle översätta till. Mariehems hälsocentral ligger på umesamiskt språkområde, men eftersom umesamiska inte är normerat, enligt det samiska språkrådet, ville Region Västerbotten samråda i frågan. På samrådet enades man om att ändå översätta till umesamiska.

Nu finns ett nationellt nätverk för nationella minoriteter för förtroendevalda (SKR som håller i detta) och beredningen vill på ett eller annat sätt delta – denna fråga kommer lyftas med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott.

Ann-Sofie informerar om ett regionalt nätverk för tjänstepersoner som jobbar med nationella minoriteter och att det till våren är (bland annat) Västerbotten som håller i detta.

Samråd med sverigefinnar och tornedalingar på torsdag. Där kommer det bland annat lyftas ett filmprojekt som är på gång.

På fredag kl. 18 firas den finska självständighetsdagen på Ålidhem och där kommer regionen att delta (Ann-Sofie och regiondirektören).

Beredningen får information om Miessie som är ett språkprojekt för de minsta barnen. Region Västerbotten samordnande ansvar för detta projekt som finns i Västerbotten och Norrbotten. I arbetsgruppen ingår biblioteksutvecklare från båda nordligaste regionerna, samt representant från Polarbibblo och från Kompetenscentrum för mödra- och barnhälsovård. Syftet med projektet är att samla in så mycket erfarenhet som möjligt för att söka medel till ett stort projekt.

12 december var det planerat en träff med judiska representanter tillsammans med kommunen, men pga. förhinder kommer ny tid bokas in efter årsskiftet.

Harriet Boström, controller HSN.

Delår 2, situationen har varit och är mycket ansträngd. Högre nettokostnad jämfört med samma tid 2023. Man bedömde att man inte kommer kunna klara uppdraget inom angivna ramar.

Kostnaden har varit utmanande och personalkostnaden har varit den stora differensen. Kostnader totalt: -578 mkr.

Utdragsbestyrkande

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

Merkostnad personal: övertid, inskolning, omsättning, sommaravtal. Åtgärdsplan inför 2024 uppgår till 128 mkr. Inga besparingskrav, vilket är första gången på länge. Man ska hålla sig inom ram vilket i sig innebär en besparing eftersom alla har ett underskott samtidigt som man har direktiv att göra det som man är ålagda att göra inom respektive verksamhet. Ett annat dilemma är att man ska minska personalkostnader samtidigt om man vill bemanna på så vis att tillgängligheten förbättras.

Årsprognos – man bedömer underskott på 650 miljoner kronor. Statsbidrag får vi veta dagen före julafton, men man tror att dessa ska beviljas. I september 2024 tillfördes medel sektorbidrag.

Vi har haft 100% beläggning. Tandvård fortsatta stora problem. PV vaccinationsbesök har drastiskt minskat sedan 2021.

Budget 2025, tidplan:

- 14 maj - Kick-off och presentation planeringsförutsättningar
- 11 juni – HSN workshop
- 27 aug-HSN AU Återkopplingsrapport hanteras
- 25 sept –HSN
- 26 sept-Återkopplingsrapport inskickad

Basenheternas verksamhetsplanering

- 7 okt - Planeringsverktyget Stratsys öppnar, planeringsanvisningar o budget skickas under veckan
- 9 dec - basenheternas verksamhetsplanearbete preliminärt klara
- Samverkan mellan 13 december–10 januari 2024

Regionplanen

- Beslut Regionfullmäktige 26–27 november

Nämndplan beslutas

- Hälso- och sjukvårdsnämnden 12 december

Specificering inte gjord än, den beslutas av nämnden. I ramen uppräknat förstärkning.

Christer Wilhelmsson, områdeschef NSVO Syd.

Christer informerar om pågående organisationsförändring och tillhörande rekrytering till LSO2. Hälso- och sjukvårdsdirektören har 6 områdeschefer under sig. Magnus Hedström har sedan en tid tillbaka haft dubbla områden (LSO1 och LSO2). I

Utdragsbestyrkande

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

kommande omorganisering går hjälpmedel och habilitering går till LSO2 – och övriga länsverksamheter som inte opererar, exempelvis ambulans, barnblocket (BuP, habben) hud och STD och reumatologin. PV-länsuppdrag flyttar också. Det blir tydligare att det är hela länets resurs, inte bara Umeå. Det har gjorts en risk- och konsekvensanalys och representanter från flera verksamheter har deltagit i arbetsgruppen. Generellt positiva reaktioner. Christer går från 17 verksamhetschefer till 9 vilket blir mer hanterbart i den nya organisationen. Understryker att flöden fortsatt ska passera gränser.

Essence-teamet har haft utmaningar det här året som skapat frustration och dålig arbetsmiljö. Nu ligger ett uppdrag till de som har länsuppdraget att ta fram ett förslag på hur man kan lösa denna verksamhet i framtiden, vart ska den vara placerad etc. 15 februari ska det vara klart för presentation. Det positiva är att man i styrgruppen är eniga om att göra på detta sätt. Idag finns Essence-teamet inom barnhälsovården och nu är diskussionen att det ska ingå som en del av BUP:s verksamhet. Kommentar från beredningen: det finns önskemål om att verksamheten ska spridas i länet. Christer svarar att det gjordes försök att Skellefteå och södra Lappland skulle kunna få ta del av kompetensen, men det har inte gått att genomföra på önskat sätt. Man lägger inte ner metoden men man behöver se över på vilket sätt den ska implementeras.

Vad händer i verksamheterna:

Eva Bergström, verksamhetschef Habiliteringscentrum, hälsar att man har tagit fram en handlingsplan för att stärka barnens rättigheter. Finns att läsa om på hemsidan. På fredag firas en avhandling motorisk autism! Anna Bäckström, doktorand vid Umeå universitet, har undersökt motorisk planering hos barn, med fokus på skillnader mellan barn med och utan autism. Hennes avhandling ger nya insikter om motoriska svårigheter och hur de kan förstås ur ett utvecklingsperspektiv.

Aktuellt inom Hjälpmedel är att man fortsatt arbetar med att få till ett bättre arbetssätt med avtalsgruppen som vi har tillsammans med kommunerna, där vi inte har någon motpart. Det är ett arbete som initierats i länsamverkansgruppen. En annan fråga är detta med den stora kostnadsutvecklingen som fortfarande är utmanande. Fler personer kommer behöva hjälpmedel och de blir dyrare – stort fokus kommer läggas på att få till ett bra rekonditioneringsflöde. I Skellefteå har man bekymmer med lokaler (beredskapslager). Man funderar på att flytta ut antingen hjälpmedel eller arkivet. Sesam implementerat som nu sköts av kundtjänst vilket frigör tid för vårdpersonal.

Återrapportering MR-dagarna och samråd.

Det var otroligt många punkter och stort fokus på grön omställning, samernas utmaningar, funktionshinderfrågor och barnrättsarbete. De som deltog berättar kort om några programpunkter:

Anna berättar om ett pass där man pratade om kraven på arbetsmarknaden och att de som inte har en diagnos men som ändå har utmaningar att klara av allt som krävs i ett

---

Utdragsbestyrkande

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

samhälle, och att dessa personer ofta blir hemmasittare. Hur kan man fånga upp deras behov och stötta på bästa sätt?
Vi pratar om konsultationsordningen och om regionens rutin för det. Den konsultationsskyldighet som gäller sedan den 1 mars 2024 berör många verksamhetsområden i kommuner och regioner, ex. detalj- och översiktsplanering, kultur- och fritid liksom besöksnäringen. För regionernas del kan konsultationsskyldigheten bli aktuell exempelvis vid vissa beslut om sjukvård och regional utveckling. Ett väl fungerande konsultationsförfarande kan vara en nyckel i att säkerställa att utveckling och omställning sker på ett hållbart vis.
Kunskapsnätverket samisk hälsa, fyra representanter som gav sin bild av hur den gröna omställningen skapar svårigheter. Det samiska hälsobegreppet hänger tydligt samman med land och vatten, kultur och tradition samt livsåskådning och andlighet. Vad händer i människor när centrala delar av ett folks identitet och framtid hotas?
Ett seminarium fokuserade på Funkofobi och på hur man måste bygga ett samhälle på ett mer kreativt sätt å att alla inkluderas.

Kenneth redogör kortfattat för de samråd som hållits med urfolket samer och med patient-och funktionshinderrörelsen. Anteckningar delges beredningen så snart de blivit justerade.

Gunilla Larsson, strateg HSF, ger information om arbeten inom Nära Vård.

Vi ser en film som visar hur psykiatrin fick med patienterna i verksamhetsplaneringen. Vikten av att koppla regionmål, nämndmål och verksamhetsmål till verkligheten. Ett bra exempel på *hur* man kan samverka.
2020 riktade statliga statsbidrag till utveckling av nära vård. Vilka områden ska utvecklas, hur får man kontinuitet, personcentrerad, samordning, relation, sammanhållen planering, fasta kontakter etc. Från 2025 minskar SKR:s roll i detta, i stället blir det förordningsstyrt statsbidrag. Regeringskansliet tar fram utformningen. När den kommer så kommer vi få till oss riktningar men det kommer inte vara lika styrt. Oklart om vi kommer behöva ansöka om medlen eller om de rekvideras.
Nu ska man arbeta fram en gemensam primärvårdplan – där kommunen utgör drygt 30% av primärvården. Det finns många överenskommelser redan och primärvårdsplanen kommer handla om dessa överenskommelser men med stort fokus på att få till en bättre sammanhållning. Det behövs tydligt beslut, en efterfrågan, från högsta nivån så att vi kan skapa rätt förutsättningar att jobba över gränserna.
Gemensam systemledning! Att minska det som är mellanrum och fokusera på behovet hos individen – men det behövs en beställning som är utformad för detta.
Nyckelfaktorer att få till en tydlig plan för hur vi leder tillsammans och hur följer vi upp tillsammans.
Exempel på pågående arbete för en mer nära vård är gemensam systemledning i Dorotea, sjukstugemodellen, mobila team i Umeå och samverkan mellan hemtjänst och hemsjukvård.

Förslag till beslut
Information delgiven.

Beslut
Information delgiven.

Utdragsbestyrkande

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

§ 59   **Information samråd funktionshinderfrågor**
HSN 366-2024

Sammanfattning

Samråd med patient- och funktionshinderorganisationer 18 november.
Samrådsanteckningar delges.

Förslag till beslut

Information delgiven.

Beslut

Information delgiven.

Beslutsunderlag

- Samrådsanteckningar patient- och funktionshinderrörelsen 2024-11-18 signed

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

§ 60   **Information samråd nationella minoriteter**
HSN 364-2024

Sammanfattning

Samråd med samer hölls 18 november. Samrådsanteckningar delges när de blivit justerade.

Förslag till beslut

Information delgiven.

Beslut

Information delgiven.

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

§ 61   **Beredningen för funktionshinder och samverkans aktivitetsplan
2024**
HSN 269-2024

Sammanfattning

Beredningen för funktionshinder och samverkan sammanfattar arbetet under 2024 utifrån grunduppdrag, tilläggsuppdrag samt den SWOT-analys som gjorde i början av året.

Beredningen blickar framåt och påbörjar arbetet med aktivitetsplan för 2025.

Emma F Brännström, sekreterare, presenterar sammanställning över arbetet som beredningen gjort under 2024.

Gunilla Larsson, strateg HSF, presenterar en omvärldsspaning och överblick av de förutsättningar som finns för fortsatt arbete. Beredningens och nämndens arbete påverkas bland annat av händelser på internationell nivå (krig, ökad beredskap etc), händelser på nationell nivå (nya lagar, statsbidrag, politiska prioritering etc.), påverkan av det ekonomiska läget med besparingar (minskade personalkostnader inom HSN exempelvis) samt av införandet av ett nytt journalsystem.

Utifrån detta förs en diskussion i beredningen om hur man vill arbeta under 2025. Inspel från både förvaltningen och beredningen tas upp och utgör grunden för kommande aktivitetsplan, som beslutas på årets första sammanträde. Beredningen vill bland annat fördjupa sig i och fokusera på:

Att i samverkan med beredningen för folkhälsa följa arbetet med att utarbeta en handlingsplan utifrån den av Regionfullmäktige fastställda strategin för folkhälsa och funktionsrätt (detta är ett av de riktade uppdragen från HSN).

Kartlägga förutsättningar för Funktionshinderforskning inom Region Västerbotten (detta är ett av de riktade uppdragen från HSN). Här behöver vi tänka till gällande vad det är som ska kartläggas, konkretisera uppdraget för att sätta rätt förväntningar och reda ut vem som ska ansvara.

Att utifrån nämndens mål beträffande "våld i nära relationer" följa frågan utifrån länets underrepresenterade grupper och minoriteter (detta är ett av de riktade uppdragen från HSN). Fokus på funktionshinder och minoriteter – där det finns rapporter som visar på hur illa det kan vara och att mörkertalet är stort. Vi diskuterar vilka som kan vara bra att bjuda in till beredningen i denna fråga.

NEP-utredningarna – en presentation av vad som definierar god kvalitet för att kunna orientera sig i all den information som delges. Om det saknas samsyn är det svårt för politiken att om resurser hanteras rätt. Här ingår också frågor gällande Essence-teamet.

Hjälpmedelområdet – utmaningar framöver.

Utdragsbestyrkande

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

Sällsynta diagnoser, nationellt centra finns i Umeå.

MFoF, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd.

Nära Vård

Under året när vi gör planering så kan vi se om det är så att flera beredningar/nämnd vill ha samma informationer. Vi behöver värna tiden för de som föredrar. Kan till exempel beställningen 2026 vara en sådan fråga?

Första och sista mötena på året blir digitala.

Beslut

Information delgiven. På nästa sammanträde finns ett förslag till aktivitetsplan utifrån de punkter som lyfts idag.

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

§ 62   **Enkät – uppföljning av minoritetslagens tillämpning 2023 - 2024**
HSN 1145-2024

Sammanfattning

Alla kommuner och regioner i Sverige har skyldigheter utifrån lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Länsstyrelsen i Stockholm och Sametinget ansvarar för att följa upp lagens tillämpning, och rapporterar årligen till regeringen hur minoritetspolitiken utvecklas. Som en del i uppföljningen har samtliga kommuner och regioner vartannat år fått möjlighet att besvara en enkät.

Här delges region Västerbottens svar.

Förslag till beslut

Information delgiven.

Beslut

Information delgiven.

Beslutsunderlag

- Svar enkät – uppföljning av minoritetslagens tillämpning 2023 - 2024

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2024-12-03

§ 63 Punkter att lyfta i dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott

Sammanfattning

2025-02-12 har beredningen för funktionshinder och samverkan dialogmöte med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott. Följande punkter vill beredningen lyfta i dialogen:

Informera AU om hur tankarna fortskrider gällande handlingsplanen kopplad till Strategi för folkhälsa och funktionsrätt.

Arbetsordningen på politisk nivå – att man påbörjat ett arbete med att få till en samverkad revidering.

Beredningens aktivitetsplan för 2025.

Deltagande i SKRs nätverk för nationella minoriteter.

Forskningstema – direktiven.

Beslut

Punkterna som diskuterats lyfts i dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter: